

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების საშუალოვადიანი
პრიორიტეტების დოკუმენტი
(პირველადი ვარიანტი)

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ.....	4
ისტორია	4
მდებარეობა	4
ფართობი	4
გეოგრაფია.....	4
მმართველობის ორგანოები	5
მოსახლეობა	5
ეკონომიკა	6
სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა	6
საჯარო დაწესებულებები	6
ღირშესანიშნაობები	7
ბიუჯეტი	7
თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები.....	8
შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2024-2027 წლებში	8
შემოსულობები.....	8
ბიუჯეტის ბალანსი	9
2022-2023 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა	10
2022 წლის ბიუჯეტის შესრულება.....	10
2023 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა და 6 თვის მაჩვენებლები	17
თავი III. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში	20

შესავალი

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ეფუძნება ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პოლიტიკას, თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს. მუნიციპალიტეტის მთავარი მიზანია ხელი შეუწყოს ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებას, როგორც ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელ ფაქტორს.

ამასთან, აქტიურად გაგრძელდება შესაბამისი მუნიციპალური ინსტიტუტების მუშაობის ხარისხობრივი გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებას.

მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტს საფუძვლად დაედო საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით საქართველოს მთავრობის მიერ საქართველოს პარლამენტში წარდგენილი ქვეყნის ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური პარამეტრების დოკუმენტი და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული წერილი 2024 საბიუჯეტო წლის ძირითად საბიუჯეტო პარამეტრების შესახებ.

მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტის პირველად ვარიანტში ასახულია ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ, მუნიციპალიტეტის შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2024-2027 წლებისთვის, 2022 წლის და მიმდინარე 2023წლის 6 თვის ბიუჯეტის შესრულებს მონაცემები და მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში. დაგეგმილია მუნიციპალიტეტის კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება.

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

ისტორია

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულია აღმოსავლეთ საქართველოში, კახეთის მხარეში. მუნიციპალიტეტის ტერიტორია დასახლებულია მე-6 საუკუნის პირველი ნახევრიდან სახელწოდებით თვალი. მე-15 საუკუნის დოკუმენტებში ჯერ თვალ-საგარეჯოდ იხსენიებოდა, ხოლო მე-19 საუკუნის დასაწყისში საგარეჯოდ. 1930 წლიდან დამოუკიდებელი რაიონია, 2006 წლიდან - საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი.

მდებარეობა

მუნიციპალიტეტის ცენტრია ქ.საგარეჯო, რომელიც თბილისიდან აღმოსავლეთით 45 კმ-ით არის დაშორებული და ზღვის დონიდან 772 მეტრის სიმაღლეზე მდებარეობს. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტს აღმოსავლეთით გურჯაანის, დასავლეთიდან გარდაბნის, ჩრდილოეთიდან კი თიანეთის და თელავის მუნიციპალიტეტები ესაზღვრება, ხოლო სამხრეთით აზერბაიჯანის საზღვარი ემიჯნება.

ფართობი

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ფართობი მთლიანი ქვეყნის ფართობის (69 700 კვ. კმ) 2,2 %-ს, ხოლო კახეთის რეგიონის 13,7 %-ს შეადგენს. შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ტერიტორია არის 1554 კვ კმ, მათ შორის სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს უკავია 94 371 ჰექტარი, 42065 ჰექტარი კი ტყეებს. მუნიციპალიტეტის მთავარ ჰიდროგრაფიულ ქსელს ქმნის მდინარე იორი, რომელიც მუნიციპალიტეტის ტერიტორიას ორ ნაწილად ჰყოფს. აღსანიშნავია უჯარმასთან არსებული ტბების ჯგუფი.

გეოგრაფია

მუნიციპალიტეტის რელიეფი ხასიათდება მთაგორიანი ზეგანით, რომელსაც კვეთს მდინარე იორი. ჩრდილო ნაწილი განლაგებულია ცივ-გომბორის მთასწინეთზე და ძირითადად ტყე-ბუჩქნარით არის დაფარული, მისი სამხრეთი და სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილის დაბლობი უტყეოა, ხოლო ჩრდილო ნაწილი ტყით არის შემორტყმული. უმაღლესი მწვერვალია მთა“ცივი“(ზღვის დონიდან 1991 მეტრი).

მმართველობის ორგანოები

ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი, საკანონმდებლო ორგანოა მუნიციპალიტეტის საკრებულო. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საკრებულო შედგება 39 წევრისგან, მათგან 26 არჩეულია პროპორციული, ხოლო 13 მაჟორიტარული სისტემით. საკანონმდებლო ორგანოს ხელმძღვანელობს საკრებულოს წევრების მიერ არჩეული თავმჯდომარე, რომელსაც ჰყავს სამი მოადგილე. საკრებულოში შექმნილია და მუშაობს 5 კომისია, ესენია: იურიდიულ საკითხთა; საფინანსო-საბიუჯეტო; სივრცით-ტერიტორიული დადგენარების, ინფრასტრუქტურის და ბუნებრივი რესურსების საკითხთა; სოციალური, კულტურის, განათლების და ახალგაზრდულ საქმეთა; ეკონომიკის და ქონების მართვის საკითხთა.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში, ისევე როგორც საქართველოს ყველა სხვა მუნიციპალიტეტში აღმასრულებელი ხელისუფლებას ახორციელებს პირდაპირი წესით არჩეული მერი, რომელსაც ჰყავს 2 მოადგილე. მუნიციპალიტეტის მერი აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული არამომგებიანი, არაკომერციული იურიდიული პირებისა (ააიპ) და მუნიციპალური შპს-ების მეშვეობით. მუნიციპალიტეტი მოიცავს 25 ტერიტორიულ ერთეულს: მათ შორის: ქალაქი 1-საგარეჯო; თემი 9- გომბორი, უჯარმა, კოჭხანი, გიორგიწმინდა, მანავი, იორმულანლო, დუზაგრამა, ლამბალო, თულარი; სოფელი 15- ხაშმი, პატარძეული, ნინოწმინდა, წყაროსთავი, თოხლიაური, სათაფლე, დიდი ჩაილური, პატარა ჩაილური, კაკაბეთი, ვერხვიანი, ყანდაურა, ბადიაური, მზისგული, შიბლიანი, უდაბნო.

მოსახლეობა

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 52,2 ათასი კაცია. მოსახლეობის სიდიდის მიხედვით საქართველოს 64 მუნიციპალიტეტს შორის საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი მე 17-ე ადგილზეა.

მუნიციპალიტეტში დასახლებული 52,2 ათასი მოსახლიდან ქალაქში რეგისტრირებულია 10,4 ათასი პირი, სასოფლო დასახლებებში რეგისტრირებულია 41,8ათასი მაცხოვრებელი.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა მთლიანი საქართველოს მოსახლეობის 1,4 %-ს, ხოლო, კახეთის რეგიონის 17,0 %-ს შეადგენს.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მონაცემების შედარება ქვეყნისა და რეგიონის მონაცემებთან 2021 წლის მონაცემების მიხედვით		
დასახელება	მოსახლეობა (ათასი)	ფართობი (კვ. კმ)
სულ საქართველო	3 736,4	69700
კახეთის რეგიონი	306,2	11375
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	52,2	1554
პროცენტი საქართველოსთან	1,4 %	2,2 %
პროცენტი რეგიონთან	17,0 %	13,7 %

მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულია 9,3 ათასი პენსიონერი. მათ შორის, 1,8 ათასი ოჯახი სოციალურად დაუცველი სტატუსის მქონეა, ხოლო 1,7 ათასი მოსახლე მაღალმთიან დასახლებაში მაცხოვრებელია.

ეკონომიკა

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში განვითარებულია სოფლის მეურნეობის შემდეგი მიმართულებები: მარცვლეულის წარმოება, მევენახეობა, მეცხოველეობა და მეფრინველეობა.

ტურიზმის სექტორის ზრდა ძირითადად განპირობებულია დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის და ბალნოელოგიურ კურორტ უჯარმის (იოდ-ბრომიანი სამკურნალო წყლები) არსებობით, მის გარშემო განვითარებული ტურისტული ობიექტების (80 საწარმო), ღვინის ტურიზმის განვითარებით, კულტურული მემკვიდრეობისა და ბუნებრივ-ეთნოგრაფიული ძეგლების მრავალფეროვნებითა და სიმრავლით.

სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის გზების სიგრძეა 451 კმ, მათ შორის 120 კმ სახელმწიფო მნიშვნელობის გზებია, 331 კმ შიდა.

საჯარო დაწესებულებები

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული დაწესებულებები. მათ შორისაა: 26 საჯარო სკოლა, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 2 არასახელმწიფო (კერძო) საგანმანათლებლო დაწესებულება, ასევე ფუნქციონირებს 29 სკოლამდელი (საბავშვო ბაღი და ბაგა-ბაღი) სასწავლო-სააღმზრდელო დაწესებულება, ა.ი.პ. სკოლისგარეშე დაწესებულებათა გაერთიანება, რომელიც აერთიანებს ქ.საგარეჯოს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლს და სოფელ დუზაგრამის ქართული ენის შემსწავლელ ცენტრს. ასევე ქ.საგარეჯოში ფუნქციონირებს ა.ი.პ „ჯემალ ბურჯანაძის სახელობის სამუსიკო სკოლა“, ოთხი სასპორტო სკოლა, სადაც მოზარდები ვარჯიშობენ სპორტის 14 სახეობაში, ამჟამად საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში არის 14 საჭიდაო დარბაზი, 18 მინი და ერთი სტანდარტული ტიპის სპორტული მოედანი. მოწყობილია სამი რეკრეაციული ზონა, არის აუზი, ფუნქციონირებს კულტურის სახლი, სახალხო თეატრი და თოჯინების თეატრი, 2 მუზეუმი, 1 ცენტრალური და 3 სასოფლო ბიბლიოთეკა, 5 სასოფლო კლუბი, 1 ხელოვნების სკოლა.

ღირშესანიშნაობები

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე უხვადაა შემორჩენილი ისტორიული ძეგლები. საყურადღებოა ეროვნული მნიშვნელობის კულტურის ძეგლი – დავით გარეჯა, ფეოდალური ხანის საქართველოს ერთ-ერთი თვალსაჩინო რელიგიურ-კულტურული ცენტრი, სამონასტრო გამოქვაბულთა კომპლექსი, რომელიც მდებარეობას გარეჯის კლდოვან მთებში. აღსანიშნავია სოფელი უჯარმა, რომელიც ისტორიული კახეთის მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ცენტრი იყო, მე-5 საუკუნის მე-2 ნახევარში მეფე ვახტანგ გორგასალმა აქ ააშენა სამეფო რეზიდენცია. სხვა ძეგლებიდან აღსანიშნავია ხაშმის სამების ეკლესია, ნინოწმინდის იგივე სახელწოდების ტაძარი, პატარძელში შემორჩენილია ორი კოშკი, ციხის ნანგრევები და ეკლესია, გიორგიწმინდაში არის ერთნავიანი ეკლესია, დაზიანებული ციხესიმაგრეა მანავში და ა.შ.

ბიუჯეტი

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის 2023 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტმა 1 აგვისტოს მდგომარეობით შეადგენა 63566,0 ათასი ლარი. ეს მაჩვენებელი ერთ-ერთი საუკეთესოა მუნიციპალიტეტის ბოლო წლების ბიუჯეტების მაჩვენებლებს შორის. ბიუჯეტის შემოსულობებიდან 34136,1 ათასი ლარი მუნიციპალიტეტის საკუთარ შემოსავლებს შეადგენს. მათ შორის, აღსანიშნავია დამატებული ღირებულების გადასახდი, რომელზეც საკუთარი შემოსავლების დიდი ნაწილი (19304,9 ათასი ლარი) მოდის. არასაკუთარი შემოსავლები ძირითადად შედგება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერისგან, რომელიც მუნიციპალიტეტს ყოველწლიურად გამოეყოფა ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად.

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2024-2027 წლებში

შემოსულობები

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა 2024-2027 წლებისათვის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის პირველადი ვარიანტით განსაზღვრული მაკროეკონომიკური და ფისკალური მონაცემები. ასვე ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა საგარეჯის მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების შემოსულობების პროგნოზი საშუალოვადიან პერიოდში. დღგ-დან შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები დათვლილია საბიუჯეტო კოდექსის 71-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წელს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში მიიმართება გასანაწილებელი დამატებული ღირებულების გადასახდის 1,41 %, რაც ნომინალურ გამოხატულებაში საორიენტაციოდ შეადგენს 24131.2 ათას ლარს, რომელიც დაკორექტირდება საკასო შემოსავლების მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის 2022-2027 წლის შემოსავლებისა საპროგნოზო აგრეგირებული მაჩვენებლები განისაზღვრა შემდეგნაირად:

დასახელება	ათასი ლარი					
	2022 წლის ფაქტი	2023 წლის გეგმა	2024 წლის პროექტი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი
შემოსულობები სულ	46866.9	41990.6	31205.2	33102.3	35228.3	37548.9
შემოსავლები	37961.8	34623.5	31100.2	32992.3	35108.3	37423.9
გადასახადები	21226.7	24054.9	28881.2	30873.3	32989.3	35304.9
დამატებითი ღირებულების გადასახადი	16001.3	19304.9	24131.2	26123.3	28239.3	30554.9
ქონების გადასახადი	12254.4	8304.6	405.0	405.0	405.0	405.0
გრანტები	12254.4	8304.6	405.0	405.0	405.0	405.0
გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	12254.4	8304.6	405.0	405.0	405.0	405.0
მიზნობრივი ტრანსფერი	245.0	405.0	405.0	405.0	405.0	405.0
სხვა კაპიტალური დანიშნულების გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	400.0	570.0	0.0	0.0	0.0	0.0
კაპიტალური და სპეციალური ტრანსფერები	7954.0	5473.6	0.0	0.0	0.0	0.0
სპეციალური ტრანსფერი	3655.4	1855.9	0.0	0.0	0.0	0.0

სხვა შემოსავლები	4480.7	2264.0	1814.0	1714.0	1714.0	1714.0
არაფინანსური აქტივების კლება	8905.1	7367.2	105.0	110.0	120.0	125.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოყენება)	21575.7	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის დაგროვება)	17842.8	21575.7	0.4	0.4	0.4	0.4

**საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის გადასახდელები პრიორიტეტების მიხედვით
2022 –2027 წლებში**

ათასი ლარი

დასახელება	2022 წლის ფაქტი	2023 წლის გეგმა	2024 წლის პროექტი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი
გადასახდელები სულ	43133.9	63566.0	31205.2	33102.3	35228.3	37548.9
ინფრასტრუქტურის განვითარება	23312.3	31998.5	10033.1	7671.7	10826.8	14297.3
დასუფთავება და გარემოს დაცვა	2261.8	3129.9	2702.6	2834.9	2957.3	3095.8
განათლება	5585.3	7048.3	4523.3	4843.7	4926.4	5160.7
კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი	4333.5	7954.2	4481.4	4517.8	4538.3	4777.8
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	1710.2	3397.9	2147.0	5662.8	4400.8	2721.5
მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	5765.6	6849.5	6888.8	6971.4	7078.7	7195.8

ბიუჯეტის ბალანსი

**საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ბალანსი
2022 –2027 წლებში**

ათას ლარში

დასახელება	2022 წლის ფაქტი	2023 წლის გეგმა	2024 წლის პროექტი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი
I. შემოსავლები	37961.8	34623.5	31100.2	32992.3	35108.3	37423.9
გადასახადები	21226.7	24054.9	28881.2	30873.3	32989.3	35304.9
გრანტები	12254.4	8304.6	405.0	405.0	405.0	405.0
სხვა შემოსავლები	4480.7	2264.0	1814.0	1714.0	1714.0	1714.0
II. ხარჯები	21887.2	28240.7	22203.6	26383.2	25850.0	24952.7
შრომის ანაზღაურება	3635.2	3951.1	4260.8	4260.8	4260.8	4260.8
საქონელი და მომსახურება	5152.8	6261.0	4543.7	4629.1	4726.4	4849.4
პროცენტი	26.4	33.8	11.0	6.1	1.2	0.0
სუბსიდიები	7945.3	10996.5	10716.8	14689.6	13697.8	12506.4
გრანტები	226.4	223.5	223.5	233.5	243.5	253.5
სოციალური უზრუნველყოფა	1161.6	1471.4	1474.7	1551.1	1839.3	1939.9
სხვა ხარჯები	3794.4	5303.4	973.1	1013.0	1081.0	1142.7

III. საოპერაციო სალდო	16019.7	6382.8	8896.6	6609.1	9258.3	12471.2
IV. არაფინანსური აქტივების ცვლილება	12233.5	27904.1	8843.3	6555.8	9231.6	12471.2
ზრდა	21138.5	35271.3	8948.3	6665.8	9351.6	12596.2
კლება	8905.1	7367.2	105.0	110.0	120.0	125.0
V. მთლიანი სალდო	3786.2	-21521.3	53.3	53.3	26.7	0.0
VI. ფინანსური აქტივების ცვლილება	3732.9	-21575.3	0.0	0.0	0.0	0.0
ზრდა	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
კლება	-3732.9	21575.3	0.0	0.0	0.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	-3732.9	21575.3	0.0	0.0	0.0	0.0
VII. ვალდებულებების ცვლილება	-53.3	-54.0	-53.3	-53.3	-53.3	-26.7
კლება	53.3	54.0	53.3	53.3	53.3	26.7
საშინაო	53.3	54.0	53.3	53.3	53.3	26.7
სესხები	-53.3	-54.0	-53.3	-53.3	-53.3	-26.7
VIII. ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

2022-2023 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა

2022 წლის ბიუჯეტის შესრულება

2022 წელს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობებმა შეადგინა 46866,9 ათასი ლარი, მათ შორის გადასახადებმა 21226,7 ათასი ლარი, გრანტებმა 12254,4 ათასი ლარი, სხვა შემოსავლებმა 4480,7 ათასი ლარი, არაფინანსური აქტივების კლება 8905,1 ათასი ლარი. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიღებული ტრანსფერი 5591,0 ათასი ლარი მიიმართა ინფრასტრუქტურის ობიექტების დასაფინანსებლად; სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა დაფინანსდა 668,0 ათასი ლარით; საჯარო სკოლების მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოები და მოსწავლეთა ტრანსპორტით უზრუნველყოფა 455,5 ათასი ლარით; 2020-2022 წლების საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში შერჩეული პროექტების დასაფინანსებლად 2363,0 ათასი ლარი, სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებებისთვის 2249,822 ლარი, მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდიდან 282.081 ლარი, მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად 245,0 ათასი ლარი.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ბიუჯეტის ასიგნებების ხარჯმა შეადგინა 43133,9 ათასი ლარი.

ინფრასტრუქტურის განვითარება დაფინანსდა 23312,3 ათასი ლარით, მ.შ.:

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამა დაფინანსდა სულ 12710,2 ათასი ლარით, აქედან ახალი გზების მშენებლობაზე დაიხარჯა 11463,4 ათასი ლარი, მ.შ.დასრულებული პროექტებია:

- ქ.საგარეჯოში იმედის ქუჩაზე N15 და N17 საცხოვრებელი კორპუსების ეზოების მოასფალტების სამუშაოები,
- სოფელ გიორგიწმინდაში სასაფლაოს გზის ცემენტ-ბეტონით მოწყობის სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში იმედის ქუჩაზე N19, N21, N23 და N25 კორპუსის ეზოების მოასფალტების სამუშაოები,
- სოფელ უდაბნოში ჩიჩხიტურის კომპლექსის მისასვლელი გზის მოასფალტება,

- სოფელ კაკაბეთში ღვთისმშობლის ეკლესიასთან მისასვლელი გზის მოასფალტება,
- საგარეჯოში მშვიდობის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- საგარეჯოში ბარნოვის, რობაქიძესა და 9 ძმის ქუჩების მოასფალტების სამუშაოები,
- საგარეჯოში ფალიაშვილის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- სოფელ თულარი-კაზლარის ცენტრალურ დამაკავშირებელ გზაზე ა/საფარის მოწყობა,
- სოფ.ნინოწმინდაში სასაფლაოსთან მდებარე გზის მოასფალტება,
- სოფელ უჯარმაში ხევზე გადასასვლელი ხიდის მოწყობის სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში მუზეუმის მიმდებარე ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში ვაჩნაძის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- მარიამჯვრის სახელმწიფო ნაკრძალთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია,
- ქ. საგარეჯოში, კახეთის გზატკეცილი N7-ში მდებარე კორპუსების ეზოს მოასფალტება - კეთილმოწყობისა და ლესელიძისა და თამარ მეფის ქუჩაზე კორპუსების ეზოების მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში ქვლივიძის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- სოფელ კაკაბეთში მეორე სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებასთან მისასვლელი ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში 'გაღმა უბნის"სასაფლაოს გზაზე რკინა-ბეტონის საფარის მოწყობის სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში კახეთის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში ე. ნინოშვილის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში ცხვედაძის ქუჩის მოასფალტების სამუშაოები,
- სოფ.გიორგიწმინდაში სკვერთან მისასვლელი გზის (ე.წ" გუგუტიაანთ უბანი) მოასფალტების სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში კოტე მარჯანიშვილის ქუჩის რეაბილიტაციის სამუშაოები

შ.პ.ს. საგარეჯო დაფინანსდა 454,2 ათასი ლარით; გზების მიმდინარე შეკეთებაზე გაიხარჯა 784,9 ათასი ლარი; საგზაო ნიშნები და უსაფრთხოება 7,8 ათასი ლარი;

წყლის სისტემების განვითარების პროგრამა დაფინანსდა 3073,1 ათასი ლარით, მ.შ.დასრულებული პროექტებია:

- სოფელ შიბლიანში წყალმომარაგების ქსელის რეაბილიტაციის სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში დავით აღმაშენებლის ქუჩა №15 -ში ადმინისტრაციული შენობის ეზოში დაზიანებული საკანალიზაციო სისტემის რეაბილიტაციის სამუშაოები,
- სოფელ გიორგიწმინდაში ჭაბურღილების, შემკრები რეზერვუარების და სატუმბო სადგურის მოწყობის სამუშაოების მეორე ეტაპი,
- მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე სასმელი წყლის ამქაჩი 9 ცალი ტუმბოს შექმნა-მონტაჟის სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოში ცენტრალური გზის მიმდებარედ წყალმომარაგების ჭაბურღილისა და სამარაგო რეზერვუარის მოწყობის სამუშაოები,
- სოფ. კაზლარის წყალმომარაგების სისტემის მოწყობის სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში კოსტავას ქუჩა #15-ში მდებარე ჭაბურღილის რეაბილიტაციის სამუშაოები, ა(ა)იპ - საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის სასმელი წყლის რეგულირების და ლაბორატორიული კვლევის ცენტრი დაფინანსდა 552,8 ათასი ლარით;

გარე განათებაზე გაიხარჯა 2304,6 ათასი ლარი, გარე განათების მოწყობის სამუშაოები განხორციელდა ქ.საგარეჯოში, ნინოწმინდაში, წყაროსთავში, პატარძელში, დიდ ჩაილურში, მანავში, თოხლიაურში; მუნიციპალიტეტის გარეგანათების მომსახურებაზე 334,1 ათასი ლარი, ქუჩების გარეგანათებაზე გახარჯულ ელენერგიაზე 956,8 ათასი ლარი; **ავარიული შენობების და სახლების რეაბილიტაციის მოხმარდა** 3012,2 ათასი ლარი, ეს არის საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოქალაქეების კუთვნილი საცხოვრებელი სახლების სტიქიის მიერ დაზიანებული სახურავების მოწყობის სამუშაოებისთვის და დაზიანებული საცხოვრებელი სახლების აღსადგენად საჭირო სამშენებლო მასალების შესასყიდად გამოყოფილი დაფინანსების თანხა;

კეთილმოწყობის ხარჯმა შეადგინა 444,9 ათასი ლარი, დაფინანსდა

- კოდას საკურორტო ზონის განვითარების ხელშეწყობა ტურისტული და ბიზნესის ხელშეწყობი ინფრასტრუქტურის მოწყობით-კერძოდ ტერასისა და კოტეჯების მოწყობის პროექტი;
- ქ. საგარეჯოში შ. რუსთაველის ქუჩა #178-ში მდებარე შენობის ფასადის რეაბილიტაციის სამუშაოები;

სარწყავი არხების და ნაპირსამაგრი ნაგებობების მოწყობა-რეაბილიტაცია და ექსპლოატაცია დაფინანსდა 343,4 ათასი ლარით, განხორციელდა სანიაღვრე არხებისა და ლითონის ცხაურების მოწყობის სამუშაოები ქ. საგარეჯოს ერეკლე მეორეს და კოსტავას ქუჩებზე,

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა დაფინანსდა 871,0 ათასი ლარით.

დასუფთავება და გარემოს დაცვის ხარჯმა შეადგინა სულ 2427,1 ათასი ლარი. აქედან დასუფთავებას და ნარჩენების გატანა-მომსახურებას მოხმარდა 944,6 ათასი ლარი, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარებას - 65,4 ათასი ლარი, მიმდინარე პროექტია ქალაქ საგარეჯოს ცენტრალურ ნაწილში ახალი რეკრეაციული და გასართობი არეალის მოწყობა; კაპიტალური დაზანდებების ქვეპროგრამით შესყიდულ იქნა 555 ცალი 1100 ლიტრიანი პლასტმასის ნაგავმემკრები კონტეინერები - 99,9 ათასი ლარი; შ.პ.ს.“სუფთა მუნიციპალიტეტი 2018 „ დაფინანსდა 1317,2 ათასი ლარით;

განათლება დაფინანსდა 5585,3 ათასი ლარი, მ.შ.:

ა.ი.პ. საგარეჯოს სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელშეწყობის მიზნით მიიძარტა 2950,5 ათ. ლარი;

სკოლამდელი დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია დაფინანსდა 1919,1 ათასი ლარით, განხორციელდა

- სარეაბილიტაციო სამუშაოები სოფ.უდაბნოს, ყანდაურის, გიორგიწმინდის, დიდი ჩაილურის, ხაშმის, თოხლიაურის, ქ. საგარეჯოს #2 სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში,
- სოფ.წყაროსთავის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულების გაფართოვების (ორი ოთახის მიშენება) სამუშაოები,
- ქ.საგარეჯოს #1 და ს.პატარა ჩაილურის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების სამზარეულოებისა და სასაწყობე ოთახების რეაბილიტაციის სამუშაოები,
- სოფელ შიბლიანის, სოფელ პატარა ჩაილურის, სოფელ ვერხვიანისა და სოფელ პატარძელის მეორე სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში გათბობის სამუშაოები,

- სოფელ პატარძელში პირველი დაწესებულების შენობის ფასადის რეაბილიტაციის სამუშაოები,
- სოფ. თოხლიაურში საბავშვო ბაღის სტიქიის მიერ დაზიანებული სახურავის მოწყობის სამუშაოები;

საჯარო სკოლების მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოები და მოსწავლეთა ტრანსპორტით უზრუნველყოფა დაფინანსდა 525,0 ათასი ლარით, აქედან საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეების სატრანსპორტო მომსახურება 447,9 ათასი ლარია; დასრულდა მანავის საჯარო სკოლის გათბობის სისტემის სამუშაოები;

ა.ი.პ. საგარეჯოს სკოლისგარეშე დაწესებულებათა გაერთიანების საქმიანობა, დაფინანსდა 148,8 ათასი ლარით;
სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში დაფინანსდა 41,8 ათასი ლარით;

კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი 4333,5 ათასი ლარი, მ.შ. :
სპორტის განვითარების ხელშეწყობა დაფინანსდა 2588,5 ათასი ლარით, მ.შ. ა.(ა).ი.პ. საგარეჯოს №105 სპორტული სკოლა 70,8 ათასი ლარით;
 ა.(ა).ი.პ. საგარეჯოს სპორტული გაერთიანება 577,1 ათასი ლარით;
 ა.(ა).ი.პ. რაგბის კლუბი „ვეფხვები“ 376,0 ათასი ლარით;
 შ.პ.ს. საფეხბურთო კლუბი „საგარეჯოს გარეჯი“ 184,8 ათასი ლარით;
 სპორტული ღონისძიებები 68,2 ათასი ლარით;
 სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობაზე გაიხარჯა სულ 1311,6 ათასი ლარი, განხორციელდა

- სოფ.უდაბნოში სპორტული დარბაზის მშენებლობის სამუშაოები,
- მინი სტადიონების მოწყობის სამუშაოები სოფელ შიბლიანში, თულარში, ხაშში, თოხლიაურში,
- გიორგიწმინდაში მდებარე სპორტული დარბაზის დაზიანებული სახურავის რეაბილიტაცია-მოწყობის სამუშაოები,
- ააიპ #105 კომპლექსური სასპორტო სკოლის საცურაო აუზების შეკეთების სამუშაოები,
- თოხლიაურში მინი სტადიონის საყრდენი კედლის მოწყობისა და ქ. საგარეჯოში ჩოლოყაშვილის ქუჩაზე სანიაღვრე არხის მოწყობის სამუშაოები,
- მანავში (ბურდიანში, ზემო მანავში), ნინოწმინდაში არსებული მინი სპორტული მოედნების რეკონსტრუქციის სამუშაოები,
- გომბორში საჭიდაო დარბაზის რეაბილიტაცია,
- ქ.საგარეჯოში მ.კოსტავას ქ#14-16-ში, კახეთის გზატკეცილი#11-13-ში, კიკვიძის ქუჩაზე ე.წ. "ზვარეს" ტერიტორიაზე, ნ.ცხვედაძის ქუჩის მიმდებარედ არსებული სპორტული მოედნების სარეაბილიტაციო სამუშაოები,
- ქ. საგარეჯოში მდებარე ცენტრალური სტადიონისათვის ინვენტარის შესყიდვა თანმდევი მონტაჟით;

კულტურის სფეროს განვითარება დაფინანსდა 1608,2 ათასი ლარით, მ.შ. ა.(ა).ი.პ. ჯემალ ბურჯანაძის სახელობის სამუსიკო სკოლა 200,9 ათასი ლარით; ა.(ა).ი.პ. კულტურის ობიექტების გაერთიანება 686,4 ათასი ლარით;

კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა 509,9 ათასი ლარით, განხორციელდა:

- სოფელ ხაშში მწერალ რევაზ ინანიშვილის სახლ-მუზეუმის რეკონსტრუქცია-აღდგენის სამუშაოები,
- საგარეჯოში არსებული კულტურის სახლის სველი წერტილების მოწყობა-რეაბილიტაცია, სასცენო განათების ინვენტარის შესყიდვა თანმდევი ინსტალაციით, ხმის აპარატურის, რეპროდუქტორების და ციფრული ხმის მართვის პულტის შექმნა,
- ქ.საგარეჯოში დავით აღმაშენებლის ქუჩის საახალწლო გაფორმება/განათების სამუშაოები, ხის ასაწყობი კოტეჯების შესყიდვა, საქართველოს მთავრობის ინიციატივით და მხარდაჭერით ქ.საგარეჯოში ჩატარდა საახალწლო ღონისძიება; კულტურული ღონისძიებები 211,1 ათასი ლარით;

ახალგაზრდობის მხარდაჭერა 91,0 ათასი ლარით;

საგამომცემლო საქმიანობა 45,8 ათ.ლარი, ეს არის შ.პ.ს. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო გაზეთი „გარეჯის მაცნე“-ს სუბსიდიის ხარჯი;

ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა 1710,2 ათასი ლარით, მ.შ.:

ჯანდაცვის პროგრამები დაფინანსდა 151,6 ათასი ლარით, მ.შ. ა.ა.ი.პ. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი 124,9 ათასი ლარი;

სოფლის ამბულატორიების ხელშეწყობა და ჯანდაცვის ობიექტების მშენებლობა, რეაბილიტაცია 26,7 ათასი ლარით;

სოციალური პროგრამები დაფინანსდა 1558,6 ათასი ლარით, მ.შ.

1) პირველ და მეორე ახალდაბადებული ბავშვიანი სოციალურად დაუცველი ოჯახების დახმარების პროგრამიდან დაფინანსდა 21 ოჯახი სულ 7,0 ათასი ლარით, მათ შორის 1 ოჯახი მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები სტატუსის მქონეა და დახმარება გაეწია 350 ლარის ოდენობით, 2 ოჯახს შეეძინა ტყუპები და დახმარება გაეწიათ 600 ლარით, დანარჩენი 18 ოჯახი დაფინანსდა 300 ლარის ოდენობით;

2) მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების პროგრამიდან დაფინანსდა 132 ოჯახი სულ 53,0 ათასი ლარით, მათ შორის 1 ოჯახი არის 8 შვილიანი და დახმარება გაეწია 800 ლარით, 6 ოჯახი 5 შვილიანია დახმარება გაეწიათ 500 ლარით, დანარჩენი ოჯახები დაფინანსდნენ 400 ლარის ოდენობით;

3) ბავშვთა კვების პროგრამით დაუფინანსდათ კვება ყოველთვიურად სიღარიბის ზღვარს მიღმა კრიზისულ მდგომარეობაში მყოფი და სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ბაზაში რეგისტრირებულ 70 001-ზე ნაკლები სარეიტინგო ქულის მქონე ოჯახის ერთ წლამდე ასაკის 22 ბავშვს სულ 8,9 ათასი ლარის ოდენობით;

4) უდედმამო ბავშვების დახმარების პროგრამიდან დახმარება გაეწია 23 ბავშვს სულ 7,6 ათასი ლარით, მათ შორის: 3 უდედმამო ბავშვს 100 ლარის ოდენობით ყოველთვიურად მთელი წლის განმავლობაში, დედით ან მამით ობოლ 20 ბავშვზე დახმარება გაიცა ერთჯერადად 200 ლარის ოდენობით;

5) შშმ 18 წლამდე ბავშვთა დახმარების პროგრამიდან დახმარება გაეწია 85 ბავშვს ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით სულ 49,3 ათასი ლარი;

6) შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციართა სარეაბილიტაციო კურსის დაფინანსების პროგრამიდან გაიხარჯა 29,2 ათასი ლარი, დაფინანსდა 13 ბენეფიციარის

სარეაბილიტაციო კურსი, შშმ პირთა სარეაბილიტაციო ცენტრის ბენეფიციართათვის განხორციელდა ტელევიზორის შესყიდვა და გადაცემა, აგრეთვე დაფინანსდა ცენტრის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის და ბენეფიციართა ტრანსპორტით მომსახურების ხარჯები;

7) მარტოხელა სტატუსის მქონე მშობლების დახმარების პროგრამიდან გაიცა სულ 3,6 ათასი ლარი, დახმარება გაეწია ერთჯერადად 200 ლარის ოდენობით 18 მარტოხელა დედას;

8) რეინტეგრირებული ოჯახების ერთჯერადი სოციალური (ფულადი) დახმარების პროგრამიდან 360 ლარით დაუფინანსდა მოხმარებული ბუნებრივი აირის დავალიანების ხარჯი 1 ოჯახს;

9) სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის საყოფაცხოვრებო აუცილებელი ტექნიკის შეძენის პროგრამიდან 8 ოჯახისთვის საყოფაცხოვრებო ტექნიკის შესყიდვა-გადაცემის მიზნით გაიხარჯა 4,8 ათასი ლარი;

10) სამკურნალო და საოპერაციო ხარჯებით დახმარების პროგრამიდან დაფინანსდა 550 ბენეფიციარის ხარჯები 314,8 ათასი ლარის ოდენობით;

11) მედიკამენტების შეძენაზე დახმარების პროგრამიდან დაფინანსდა 562 ბენეფიციარის ხარჯები 192,8 ათასი ლარის ოდენობით;

12) ონკოლოგიურ პაციენტთა დახმარების პროგრამიდან დაფინანსდა 325 ბენეფიციარის ხარჯები 196,2 ათასი ლარის ოდენობით;

13) ბიკარბონატული ჰემოდიალიზი-თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებულთა სამედიცინო დაწესებულებაში ტრანსპორტირების დაფინანსების პროგრამით ისარგებლა ჰემოდიალიზის სახელმწიფო პროგრამით მოსარგებლე 39 ბენეფიციარმა, რომელთაც ტრანსპორტის ხარჯის თანადაფინანსება 130 ლარის ოდენობით ერიცხებოდათ ანგარიშზე ბანკში ყოველთვიურად მთელი წლის განმავლობაში, გაიხარჯა სულ 50,1 ათასი ლარი;

14) ელექტრო ენერჯის და გაზის გადასახადის დაფინანსების პროგრამით 468 ბენეფიციარს დაუფინანსდათ ელექტროენერჯის ან გაზის ღირებულების ნაწილობრივი დაფარვა ყოველთვიურად, გაიხარჯა სულ 56,9 ათასი ლარი;

15) მოწყვლადი ჯგუფების გათბობის ხარჯით დახმარების პროგრამიდან გაიცა დახმარება სოციალურად დაუცველ ოჯახებზე (100 001 მდე სარიტინგო ქულა) ერთჯერადად საშემე მერქნის შესაძენი თანხა 50 ლარის ოდენობით, სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფ და განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე ოჯახს 100 ლარის ოდენობით, სულ 45,4 ათასი ლარი 894 ბენეფიციარზე;

16) სოციალურად დაუცველი მოწყვლადი ჯგუფებისთვის საკვების გაცემა დღესასწაულებზე 151,7 ათასი ლარი, ეს არის სხვადასხვა სახის საკვები პროდუქტების შეძენის ხარჯი, გადაეცათ შობის და აღდგომის დღესასწაულთან დაკავშირებით 1100 ბენეფიციარს, ნოვრუზ ბაირამის დღესასწაულთან დაკავშირებით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობის სოციალურად დაუცველ 200 ბენეფიციარს;

17) მოსახლეობის ტრანსპორტირების პროგრამით, რომელიც ითვალისწინებს სოფელი უდაბნოდან (კვირაში ორჯერ) და სოფელ სათაფლედან (კვირაში ერთხელ) ქალაქ საგარეჯოში სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის ტრანსპორტირებას მთელი წლის განმავლობაში, აგრეთვე დახმარების პროგრამით გამიზნული აქტივობების ტრანსპორტირების განხორციელებას, გაიხარჯა 15,9 ათასი ლარი;

- 18) ხანდაზმულ (95 და მეტი წლის ასაკის) პირთა დახმარების პროგრამიდან გაიცა სულ 2,2 ათასი ლარი, დახმარება გაეწია 11 ხანდაზმულს ერთჯერადად 200 ლარის ოდენობით,
- 19) უპატრონო და სოც დაუცველი მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურების პროგრამის ხარჯმა შეადგინა 12,0 ათასი ლარი, დახმარება გაიცა უპატრონო მიცვალებულების, რომელთაც არ ჰყავთ არც ერთი რიგის მემკვიდრე, ლტოლვილის, საგარეჯოს მუნიციპალიტეტში არსებული შშმ პირთა და ხანდაზმულთა სათემო სახლში მცხოვრები მიუსაფარი პირების, საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გარდაცვლილი არაიდენტიფიცირებული და სოციალურად დაუცველი ოჯახის გარდაცვლილი პირის დაკრძალვის სარიტუალო ხარჯებისთვის 300 ლარის ოდენობით, სულ 40 ბენეფიციარზე;
- 20) სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი ოჯახებისთვის დროებით სარგებლობაში გადაცემულ ფართებში მინიმალური საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა - გაიხარჯა 750 ლარი, რომელიც მოხმარდა ქ.საგარეჯოში კახეთის გზატკეცილი №19-ზე მდებარე საერთო საცხოვრებელი კორპუსის ეზოში არსებული სამი საკანალიზაციო ჭის გაწმენდის სამუშაოების ანაზღაურებას;
- 21) მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი ოჯახების დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფის პროგრამით დაფინანსდა პროგრამით გათვალისწინებული 25 ბენეფიციარის ბინის ქირის ხარჯი თვეში 105, 27 ლარის ოდენობით, სულ 28,4 ათასი ლარი;
- 22) უმწეოთათვის უფასო სასადილოს დაფინანსება 293,5 ათასი ლარი, ეს არის ა(ა)იპ საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის „სათნოების სახლის“ უფასო სასადილოების დაფინანსების ხარჯი, დახმარება გაიცემა ყოველდღიურად საკვების სახით სიღარიბის ზღვარს მიღმა კრიზისულ მდგომარეობაში მყოფ 220 ბენეფიციარზე;
- 23) ომის ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარების პროგრამა 2,8 ათასი ლარი, ფულადი დახმარება გაეწია დიდი სამამულო ომის მონაწილე 1 ვეტერანს, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის და დამოუკიდებლობისთვის საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულთა 5 ოჯახს და 2008 წლის 8 აგვისტოს ომში დაღუპულთა 2 ოჯახს;
- 24) წითელი ჯვრის დაფინანსების პროგრამით გაიხარჯა 15,0 ათასი ლარი, დაფინანსდა წითელი ჯვრის საგარეჯოს ფილიალი, რომელიც „ინტეგრირებულ საქმიანობათა ცენტრის“ ბაზაზე აქტიურად ახორციელებს მოწყვლადი ჯგუფების, მათ შორის ხანდაზმულების, განსაკუთრებული საჭიროებებისა და იძულებით გადაადგილებული პირების სოციალურ მხარდაჭერასა და კატასტროფების რისკის შემცირების შესაძლებლობების გაზრდაზე, მათ შორის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები აზერბაიჯანული თემის უნარიანობის ამაღლებაზე ორიენტირებულ საქმიანობებს. იგი ასევე მუშაობს ახალგაზრდების გაძლიერების და მოხალისეთა ინიციატივების განვითარების მიმართულებით;
- 25) სტუდენტებისთვის სწავლის საფასურის დაფინანსების პროგრამით დაფინანსდა 15 სტუდენტის უმაღლეს საგამანათლებლო სასწავლებელში სწავლის საფასურის თანადაფინანსება და გაიხარჯა 14,7 ათასი ლარი;
- 26) მარჩენალდაკარგულ პირთა სოციალური დაცვის პროგრამა დაფინანსდა სულ 1,8 ათასი ლარით, ეს არის სამსახურებრივი მოვალეობის დროს დაღუპული 1 ოჯახის დახმარების ხარჯი თვეში 150 ლარის ოდენობით.

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები დაფინანსდა 5765,6 ათასი ლარით.

2023 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა და 6 თვის მაჩვენებლები

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტის მოცულობა შეადგენს 63566,0 ათას ლარს.

ბიუჯეტის შემოსულობების სახით 2023 წლის 6 თვის მონაცემებით მობილიზებულია 24729,8 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (41990,6 ათასი ლარი) 59 %-ია, მათ შორის: გადასახადების ფაქტიურმა შესრულებამ 6 თვეში შეადგინა 12641,3 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (24054,9 ათასი ლარი) 53%-ია; გრანტების სახით ბიუჯეტში ჩარიცხულია 3514,9 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (8304,6 ათასი ლარი) 42 %-ია, სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 2041,9 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (2264,0 ათასი ლარი) 90 %-ია, არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მობილიზებულია 6531,7 ათასი ლარი, რაც გეგმის (7367,2 ათასი ლარი) 89%-ია. 2023 წლის 1 იანვრისათვის ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებულმა ნაშთმა შეადგინა 21577,5 ათასი ლარი, ხოლო 6 თვეში ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებული ფულადი სახსრების გამოყენებამ შეადგინა 24803,0 ათასი ლარი.

2023 წელს განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე 6 თვის განმავლობაში მიმართულ იქნა 21504,3 ათასი ლარი (წლიური გეგმის 63566,0 ათასი ლარის 34 %). მათ შორის დაფინანსდა: ინფრასტრუქტურის განვითარება 9823,3 ათასი ლარით; დასუფთავება და გარემოს დაცვა 1780,4 ათასი ლარით; განათლება 3086,8 ათასი ლარით; კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი 2704,1 ათასი ლარით; ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა 1166,3 ათასი ლარით; მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები 2943,4 ათასი ლარით.

2023 წელს საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოეყო ახალი გზების მშენებლობისათვის 2634,2 ათასი ლარი, ავარიული შენობების და სახლების რეაბილიტაციისთვის 2516,9 ათასი ლარი, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარებისთვის 322,5 ათასი ლარი; სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში გამოიყო 668,0 ათასი ლარი; საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ტრანსპორტით უზრუნველყოფის მიზნით 517,6 ათასი ლარი; მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდიდან დაფინანსდა წყლის სისტემების რეაბილიტაცია 251,2 ათასი ლარით, სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა 419,2 ათასი ლარი, „საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის 2018-2021 წლების სტრატეგიის ფარგლებში ზოგიერთი მუნიციპალიტეტის მიერ ფინანსების მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნით, 2022 წელს განსაზღვრული დონისძიებების შესრულებიდან გამომდინარე, ზოგიერთი მუნიციპალიტეტისთვის კაპიტალური გრანტის გამოყოფის შესახებ“ საგარეჯოს მუნიციპალიტეტს გამოეყო **570 000** ლარი.

- საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 16937,9 ათასი ლარი, გრძელდება გზების მიმდინარე, არსებულის სარეაბილიტაციო და ახალი გზების მშენებლობის სამუშაოები;
- სასმელი წყლის სისტემის რეაბილიტაციის და ექსპლოატაციის მიზნით გამოყოფილია 4867,7 ათასი ლარი;
- გარე განათების ხარჯებისთვის, როგორცაა ქსელის ექსპლოატაცია და ახალი წერტილების მოწყობა გამოყოფილია 1635,5 ათასი ლარი;

- ავარიული შენობების და სახლების რეაბილიტაციისთვის დაგეგმილია 4502,1 ათასი ლარი;
- კეთილმოწყობის ღონისძიებებისთვის, როგორცაა საზოგადოებრივი მოწყობა-რეაბილიტაციის და შენობის ფასადების რეაბილიტაციის ხარჯები გამოყოფილია 1159,3 ათასი ლარი;
- სარწყავი არხების და ნაპირსამაგრი ნაგებობების მოწყობა, რეაბილიტაცია და ექსპლოატაცია 405,8 ათასი ლარი;
- სარიტუალო ღონისძიებები 184,2 ათასი ლარი, გათვალისწინებულია სასაფლაოების მოვლა-შენახვისათვის;
- სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით გათვალისწინებული სამუშაოებისთვის 2306,0 ათასი ლარი;
- დასუფთავების და ნარჩენების გატანის მომსახურებისთვის გამოყოფილია 3129,9 ათასი ლარი, მათ შორის მიუსაფარი პირების თავშესაფრის ფუნქციონირების ხელშეწყობის მიზნით მიიღართა 173,5 ათასი ლარი;
- მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარებისათვის გათვალისწინებულია 2295,7 ათასი ლარი,
- კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში 892,0 ათასი ლარი;
- სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირებისთვის 2023 წლის ბიუჯეტით დაგეგმილია 4420,1 ათასი ლარი;
- სკოლამდელი დაწესებულებების რეაბილიტაცია, მშენებლობისათვის გათვალისწინებულია 1732,9 ათასი ლარი;
- სკოლიგარეშე დაწესებულებების ფუნქციონირების ხარჯებისათვის 290,6 ათასი ლარი;
- სპორტის სფეროს განვითარებისთვის გამოყოფილია 5166,4 ათასი ლარი;
- კულტურის სფეროს განვითარებისთვის 2539,0 ათასი ლარი;
- ახალგაზრდობის მხარდაჭერის ღონისძიებებისთვის 195,2 ათასი ლარი;
- საგამომცემლო საქმიანობისთვის 53,7 ათასი ლარი;
- ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით გამოყოფილია 1456,9 ათასი ლარი;
- სოციალური დაცვის მიზნით 1941,0 ათასი ლარი.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვის და სოციალურ საკითხთა სამსახურის მიერ 6 თვეში განხორციელდა შემდეგი სოციალური პროგრამები:

გაიცა ახალდაბადებული ბავშვიანი ოჯახის ერთჯერადი 400 ლარიანი დახმარება (პირველი და მეორე შვილი) 8 ოჯახზე;

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული 9 მარტოხელა მშობლის სტატუსის მქონე პირებზე ერთჯერადი 300 ლარიანი დახმარება;

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მრავალშვილიანი ოჯახების ერთჯერადი 400 ლარიანი დახმარება, რომელთაც ჰყავთ 4 და მეტი შვილი და ორი მაინც არის 18 წლამდე ასაკის, 126 ოჯახზე;

უდედმამო 18 წლამდე ბავშვთა ყოველთვიური დახმარება 100 ლარის ოდენობით მთელი წლის განმავლობაში 24 ბავშვზე;

ერთ წლამდე ასაკის 6 ბავშვს, რომელთა სიცოცხლეს და ნორმალურ ზრდა განვითარებას მძიმე ეკონომიური მდგომარეობის გამო ემუქრება საფრთხე ყოველთვიურად კვების პროგრამის დაუფინანსდათ 150 ლარამდე თანხით;

უპატრონო მიცვალებულების, რომელთაც არ ჰყავთ არც ერთი რიგის მემკვიდრე, ლტოლვილი, არაიდენტიფიცირებული და სოციალურად დაუცველი პირის (სარეიტინგო ქულით 70 000-მდე) დაკრძალვის ხარჯები 300 ლარის ოდენობით 33 ოჯახზე;

95 წელს გადაცილებულ ხანდაზმულ 13 მოქალაქეზე 300 ლარი ერთჯერადად; დიალიზზე მყოფ 42 მოქალაქეზე ყოველთვიურად 130 ლარის ოდენობით სამედიცინო მომსახურების მისაღებად ტრანსპორტირების ხარჯი;

მოწყვლადი ჯგუფების გათბობის ხარჯით დახმარების პროგრამიდან გაიცა 50 ლარი თითო ოჯახზე(87 ბენეფიციარი);

„მზრუნველობამოკლებულთა უფასო კვებით უზრუნველყოფის პროგრამა" - უკიდურესად შეჭირვებული მოხუცებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დღეში ერთჯერადად კვება უფასო სასადილოში პროგრამით სარგებლობს ქალაქის ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრებში 220 ბენეფიციარი, წლიური ბიუჯეტით განისაზღვრა 318.6 ათასი ლარით;

გაწეულია სტიქიური უბედურების შედეგად დანგრეული სახლის მაცხოვრებელთა კომპენსაციის ხარჯი- 19 ოჯახზე ბინის ქირის გადახდა თვეში 105 ლარის ოდენობით თითოეულ ოჯახზე;

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე 18 წლამდე ასაკის 90 მოზარდს ეძლევა დახმარება ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით;

ფულადი დახმარება გაეწია 32 უსინათლო პირს, გაიცა 1 შ.შ.მ. პირის სარეაბილიტაციო მკურნალობის ხარჯი, შშმ პირთა სარეაბილიტაციო ცენტრის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის და ბენეფიციართა ტრანსპორტით მომსახურების ხარჯები;

10 ლარის ოდენობით ყოველთვიურად სოციალურად დაუცველ 379 ოჯახზე გაიცემა ბუნებრივი აირის ღირებულების და ელექტროენერჯის ღირებულების ნაწილობრივი დაფარვის ხარჯი;

სოციალურად დაუცველი სტატუსის მქონე ოჯახიდან 7 წარჩინებული სტუდენტის სწავლის თანადაფინანსების ხარჯი 1000 ლარის ოდენობით;

ფულადი დახმარება გაეწია დიდი სამამულო ომში მონაწილე 1 ვეტერანს და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის და დამოუკიდებლობისთვის საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულთა 4 ოჯახს;

სტაციონარული, ამბულატორიული მკურნალობა და ოპერაციები დაუფინანსდა 396 მოქალაქეს;

134 ონკოლოგიურ პაციენტს გაეწია დახმარება;

მედიკამენტების შეძენა დაუფინანსდა 373 მოქალაქეს;

ქალაქ საგარეჯოში მოსახლეობის ტრანსპორტირება მთელი წლის განმავლობაში სოფელი უდაბნოდან და სოფელ სათაფლედან კვირაში ორჯერ;

სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს გადაეცათ სხვადასხვა სახის საკვები პროდუქტები საშობაოდ და სააღდგომოდ 1200 ოჯახს, აგრეთვე მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობის სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვის ნოვრუზ ბაირამის დღესასწაულთან დაკავშირებით 250 ოჯახს;

1 მარჩენალდაკარგულ პირზე ყოველთვიურად გაიცემა დახმარება 150 ლარის ოდენობით; ხანდაზმულთა ცენტრის დაფინანსებაზე გამოყოფილია ბიუჯეტით 21,2 ათასი ლარი.

- 2023 წლის ბიუჯეტით სარეზერვო ფონდში გათვალისწინებულია 524,0 ათასი ლარი.
- მგფ-ის სესხის დაფარვის მიზნით გამოყოფილია 87,8 ათასი ლარი;
- საკანონმდებლო და არმასრულებელი ხელისუფლების საქმიანობის უზრუნველყოფის მიზნით გათვალისწინებულია 6366,1 ათასი ლარი.

თავი III. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

თვითმმართველი ერთეული საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა

მსოფლიოში ახალი კორონავირუსის (COVID 19) პანდემიამ და რუსეთის ფედერაციის უკრაინაში განხორციელებულმა შეჭრამ შეცვალა მსოფლიო ეკონომიკური განვითარების ტენდენცია.

გამოწვეულმა ნეგატიურმა შოკმა გავლენა იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად საგარეჯოს მუნიციპალიტეტზე. მიუხედავად აღნიშნულისა ბოლო 3 წლის განმავლობაში ქვეყნის ძირითადი ეკონომიკური პარამეტრები მუდმივად გაუმჯობესების ტენდენციით ხასიათდებოდა და შესაბამისად იზრდებოდა საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულებები. ამის გათვალისწინებით, მიმდინარე პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ეკონომიკის გაჯანსაღებისკენ, რათა საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის განვითარების დონე დაუბრუნდეს პოტენციურ მაჩვენებელს და უზრუნველყოს მაკროეკონომიკური სტაბილურობა.

2024-2027 წლებში საგარეჯოსს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ გადადგმულმა ნაბიჯებმა უნდა შექმნას საშუალო ვადიან პერიოდში მუნიციპალიტეტის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მყარი საფუძვლები.

ამ მიზნის მისაღწევად მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

საგარეჯოსს მუნიციპალიტეტის ისტორიულად მიმზიდველი გარემოს შენარჩუნება და განვითარება. მისი ტურისტული პოტენციალის მაქსიმალური გამოვლენა.

წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები ერთობლივად ყველა მიმართულებით გაატარებს ძირეულ და ინოვაციურ რეფორმებს.

ეფექტურად გაგრძელდება ყველა ისეთი საჭირო კომუნიკაციების მშენებლობა რეაბილიტაცია, როგორცაა გზები, გარე განათება, წყალმომარაგება და სხვა. რათა მაქსიმალურად ხელი შეეწოს ინვესტიციების მოზიდვას და ეკონომიკის განვითარებას.

განათლება, ახალგაზრდობა და ინოვაცია.-შესაბამისად, წახალისდება ისეთი ინოვაციური პროექტები რომელიც მოზარდი თაობის განვითარებას შეუწყობს ხელს.

როგორც ქვეყნის მთავრობისათვის ასევე მუნიციპალიტეტშიც მოქალაქეზე ზრუნვა იყო, არის და იქნება მთავარი ღირებულება. ამიტომ, გაგრძელდება და შეიქმნება ისეთი ახალი პროგრამები, რომლებიც სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაში გაზრდის ხელმისაწვდომობას სხვადასხვა სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო სერვისების მიღებაზე.

მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები

2023 წლის განმავლობაში მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობდა სხვადასხვა აქტივობები, მათ შორის განხორციელდა მოსახლეობის გამოკითხვა, შემუშავდა 2024 – 2027 წლების საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა, ჩამოყალიბდა მუნიციპალიტეტის განვითარების ძირითადი მიმართულებები და გამოიკვეთა ბიუჯეტში გასათვალისწინებელი პრიორიტეტები და პროგრამები. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტული მიმართულებებია:

- ❖ ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- ❖ დასუფთავება და გარემოს დაცვა;
- ❖ განათლება;
- ❖ კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი;
- ❖ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;
- ❖ მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები.

2024-2027 წლებში ასიგნებებისა და რიცხოვნობის ზღვრული ოდენობები პრიორიტეტების მიხედვით

ათას ლარში

პრიორიტეტის კოდი	პრიორიტეტის დასახელება	რიცხოვნობა სულ	მ.შ. ქალი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
01 00	მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	193	97	6888.8	6971.4	7078.7	7195.8
02 00	ინფრასტრუქტურის განვითარება	98	15	10033.1	7671.7	10826.8	14297.3
03 00	დასუფთავება და გარემოს დაცვა	74	34	3131.6	3434.9	3457.3	3395.8
04 00	განათლება	388	338	4523.3	4843.7	4926.4	5160.7
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი	326	129	4481.4	4517.8	4538.3	4777.8
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	29	23	2147.0	5662.8	4400.8	2721.5
სულ ჯამი		1108	636	31,205.2	33,102.3	35,228.3	37,548.9

შენიშვნა: რიცხოვნობაში ჩართულია შესაბამის სფეროში არსებული ააიპ-ების თანამშრომლების რიცხოვნობაც.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა. პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, წყლის სისტემების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მუნიციპალიტეტში სხვა აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების დაფინანსება. პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება როგორც ახალი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, ასევე, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

დასუფთავება და გარემოს დაცვა

განხორციელდება გარემოს დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის დასუფთავება,

განათლება

მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, რომლის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, ინვენტარით უზრუნველყოფა, რეაბილიტაცია, აღმზრდელ-პედაგოგების კვალიფიკაციის გაზრდა, რათა მყარი საფუძველი ჩაეყაროს სკოლამდელი ასაკის აღსაზრდელების ხარისხიან და ეფექტურ მომზადებას სასკოლო განათლების მისაღებად.

კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი

მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ამ ტრადიციების ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე ერთ-ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება.

სპორტის, ახალგაზრდობის და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს რეგიონის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგებს და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმის, მეწარმეობის განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება, ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების ჩატარებას.

ამ მიმართულებით მუნიციპალიტეტში პროგრამები ხორციელდება როგორც მერიის კულტურის სამსახურის, ასევე კულტურის და სპორტის სფეროში შექმნილი ა(ა)იპ-ების მიერ.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარებას და სხვადასხვა შეღავათებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში განაგრძობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები

მმართველობითი სფეროს გამართული ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია, სადაც მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსახლეობის ჩართულობის სისტემების შექმნას და უზრუნველყოფას, საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესებას, მიმდინარე პროცესების მართვას და სხვა ფაქტორებს.

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ორგანოების დაფინანსება. ამავე პრიორიტეტიდან ფინანსდება ისეთი ხარჯები, როგორებიცაა სარეზერვო ფონდი, მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების (სესხები, სასამართლო გადაწყვეტილებები) მომსახურება.